

College van burgemeester en wethouders**GOEDGEKEURD**Zitting van 8 mei 2018
Dienstverlening - Beleid Leefwereld

**4 2018_B&W_00185 Informatienota stand van zaken integratie
statushouders - informeren****Samenstelling:**

Aanwezig:

de heer R. Bats, Burgemeester; de heer O. Akkerman, Wethouder; de heer W. Brus, Wethouder; mevrouw H.J. Frantzen-Boeve, Wethouder; de heer D. Oosterveen, Wethouder; de heer B. Harmsma; mevrouw T. Jongman; de heer M. Scheringa; mevrouw Judith Groot, de, Secretaris

Informatienota

Inleiding

In de motie 'Warm welkom gemeente' die door u is ingediend tijdens de raadsvergadering op 30 mei 2017 spreekt u uit dat "nieuwkomers goede maatschappelijke begeleiding dienen te krijgen en de gemeente hiervoor verantwoordelijk is. De gemeente zal daarnaast regie moeten nemen en een samenhangend plan moeten maken ter bevordering van de integratie van nieuwkomers."

In deze informatienota gaan wij nader in op wat de transformatie in het voorliggend veld gaat betekenen voor statushouders in de gemeente vanaf 2018. Ook blikken we terug op het jaar 2017.

Kernboodschap

Wij als college hechten net als u waarde aan een goede integratie waarbij mensen hun weg kunnen vinden in de gemeente en een integrale, duurzame aanpak hiervan geborgd is.

De transformatie in het voorliggend veld, te weten één organisatie voor sociaal werk en de maatschappelijke begeleiding van statushouders ondergebracht bij Vluchtelingenwerk Oost Nederland, zal voor een kwaliteitsimpuls zorgen voor de integratie van statushouders in onze gemeente.

Voor het bevorderen van de integratie van statushouders in onze gemeente, wordt er momenteel gewerkt aan een integraal plan van aanpak. Dit plan kenmerkt zich door een sluitende ketenaanpak waarbij intensievere samenwerking wordt gezocht tussen partijen die te maken hebben met maatschappelijke begeleiding, werk en inkomen, gezondheid, huisvesting, participatie en inburgering. De ketenaanpak houdt in dat er parallel en integraal wordt ingezet op de integratie van statushouders. Hier zal een doorgaande lijn in zitten. Taalbevordering, gezondheidsbevordering en integratie in de wijk of buurt krijgen een grotere rol binnen deze ketenaanpak. De gemeente houdt regie op de ketenaanpak.

Transformatie

De transformatie van het voorliggend veld is het afgelopen jaar ingezet en heeft geresulteerd in een nieuwe organisatie voor het sociaal werk in de gemeente. Vanwege de specialistische kennis en kunde die het vraagt om statushouders te begeleiden in het eerste jaar dat zij in de gemeente wonen, is er gekozen om de maatschappelijke begeleiding van statushouders onder te brengen bij een andere

organisatie, namelijk Vluchtelingenwerk Oost Nederland (VWON). Deze organisatie heeft een landelijke bekendheid, specialistische ervaring en een kennisbank. Dit heeft een positieve invloed op de professionalisering van de dienstverlening.

Tot 31 december 2017 was de maatschappelijke begeleiding belegd bij het Bureau Integratie Nieuwkomers (BIN), dat onderdeel is van Timpaan. De overname van de maatschappelijke begeleiding van statushouders door VWON heeft plaatsgevonden per 1 januari. Er is door de latende partij, het Bureau Integratie Nieuwkomers (BIN), en VWON gewerkt aan een goede overdracht. Er komen positieve geluiden van de vrijwilligers over de ondersteuning door Vluchtelingenwerk. Tevens zijn er al enkele nieuwe vrijwilligers aangetrokken. Alle vrijwilligers hebben een basiscursus aangeboden gekregen en krijgen vervolgcursussen op het gebied van maatschappelijke of juridische begeleiding. Deze inzet op het kapitaal van de organisatie, de vrijwilligers, kan bestempeld worden als een kwaliteitsimpuls.

We hebben bij VWON de maatschappelijke begeleiding voor statushouders ingekocht, dit is een traject van 12 maanden waarin ook het participatieverklaringstraject wordt aangeboden. Aanvullend kunnen statushouders gebruik maken van het wekelijkse spreekuur. Daarnaast hebben we trajecten ingekocht voor statushouders die gezinshereniging aanvragen of juridische ondersteuning op hun asielprocedure nodig hebben. Statushouders die na 12 maanden extra begeleiding nodig hebben kunnen terecht bij Sociaal Werk de Kop.

Uitwerkingsakkoord verhoogde asielinstroom

Vanuit het rijk zijn in het kader van de verhoogde asielinstroom in 2016 en 2017 middelen aan gemeenten verstrekt ten behoeve van de integratie van statushouders. De middelen zijn onder andere verstrekt voor huisvesting, integratie, participatie en gezondheidsbevordering van statushouders. Gemeenten zijn vrij om de middelen naar eigen keuze te besteden.

Naast bovengenoemde middelen voor integratie en participatie in de jaren 2016 en 2017, is het bedrag dat gemeenten via het Centraal Opvang Asielzoekers (COA) krijgen voor de maatschappelijke begeleiding van statushouders structureel met € 1.000 verhoogd naar € 2.370 per statushouder die inburgeringsplichtig is en gehuisvest wordt in de gemeente. Deze verhoging komt voort uit de verplichting van het aanbieden van het participatieverklaringstraject.

Terugblik 2017: inzet middelen uitwerkingsakkoord

De middelen vanuit het Rijk die wij in 2017 hebben ontvangen in het kader van de verhoogde asielinstroom, en de overgehevelde middelen uit 2016, hebben wij als volgt ingezet:

Integratie

De ondersteuning die werd geboden aan statushouders vanuit het BIN is geïntensiveerd en verlengd tot en met het tweede jaar dat statushouders in de gemeente zijn gevestigd. Tevens is er extra capaciteit ingekocht bij VWON op juridische ondersteuning. In Steenwijkerland heeft veel gezinshereniging plaatsgevonden in de afgelopen jaren. Gezinnen met kinderen zijn daarom intensiever begeleid. In 2018 wordt een aantal vrijwilligers van Vluchtelingenwerk opgeleid tot juridisch begeleider met specialisatie gezinshereniging.

Gezondheidsbevordering

Om statushouders bekend te maken met de Nederlandse zorgstructuur, heeft de GGD workshops aangeboden als onderdeel van het participatieverklaringstraject.

Participatie

Er heeft een intensivering en professionalisering plaatsgevonden van begeleiding van statushouders

naar betaald werk en/of een werkervaringsplek. Hierbij wordt ondersteuning geboden op de werkvloer ter verbetering van taal- en werknemersvaardigheden van statushouders.

Huisvesting

Er zijn in 2017 75 statushouders gehuisvest in onze gemeente, waarmee de taakstelling (59) ruimschoots werd gehaald. In 2018 wordt de verdeling van werkprocessen van de IGSD en Vluchtelingenwerk nader bekeken, om te bepalen of een andere rol van Vluchtelingenwerk op dit onderdeel voor een vereenvoudiging van de huisvesting kan zorgen.

Huisvesting alleenstaande jonge statushouders

Extra middelen zijn gereserveerd voor huisvesting en begeleiding van alleenstaande jonge statushouders die de leeftijd van 18 jaar bereiken. In de gemeente Steenwijkerland zijn twee opvanglocaties voor AMVers (alleenstaande minderjarige vluchtelingen). Een aantal van deze jongeren zijn inmiddels 18 geworden en draagt de gemeente zorg voor huisvesting van deze jongeren. De gemeente heeft echter te maken met een tekort aan kleine woningen voor alleenstaande personen. In de afgelopen maanden is er gekeken naar diverse oplossingen, waaronder een huisvestingsproject in de wijk Oostermeenthe waar deze jongeren op basis van kamerbewoning, met nabije individuele begeleiding, kunnen wonen. Het college heeft, mede na overleg met de buurtbewoners, besloten geen huisvestingsproject op te zetten in de Oostermeenthe. Als alternatief is met de woningcorporaties afgesproken dat zij alle goedkope woningen voor alleenstaanden in een periode van vier maanden beschikbaar zouden stellen voor de jonge statushouders die 18 zijn geworden. Dit heeft ertoe geleid dat het grootste gedeelte van de jongeren die reeds 18 waren inmiddels zelfstandige woonruimte hebben.

Op dit moment worden er samenwerkingsafspraken gemaakt met de woningcorporaties, IGSD, Vluchtelingenwerk, Nidos en Vitree, om te zorgen voor een structurele oplossing voor de huisvesting van de AMVers die 18 zijn geworden. Vervolgens wordt met voorgenoemde partijen elk kwartaal overleg gevoerd, zodat tijdig de uitstromende jongeren een huis krijgen en er geen ad hoc maatregelen nodig zijn.

Daarnaast worden er momenteel afspraken gemaakt met Vitree, de begeleidende organisatie voor AMVers in de opvanglocaties, om de begeleiding na uitstroom nog een jaar te continueren. Hier wordt voor gekozen, zodat de jongeren niet tegelijkertijd de druk van zelfstandig wonen en het zelf regelen van zorg (maatschappelijke begeleiding) op hun bord krijgen. Dit jaar begeleiding heeft als doel om de jongeren bekend te maken met de zorgstructuren zoals deze in onze gemeente bestaan. Na het jaar begeleiding kunnen ze gebruik maken van het reguliere aanbod aan ondersteuning in de gemeente. Daarnaast is de begeleiding gericht op het zo zelfredzaam mogelijk maken van de jongere.

Consequenties voor de gemeente

Niet van toepassing.

Communicatie

Niet van toepassing.

Vervolg

Conform de motie 'Steenwijkerland Warm welkom gemeente' ontvangt u minimaal eenmaal per jaar een informatienota over de stand van zaken rondom dit onderwerp.

Besluit

Beslispunt 1

Deze informatienota ter kennisname aan de gemeenteraad te sturen.